

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Росица Александрова Пенкова – СУ „Св. Кл. Охридски“

за материалите, представени за участие в конкурс (ДВ, бр. 62/06.08.2019 г.) за заемане на академичната длъжност „професор“ от доцент Елена Грозева Желева д-р по педагогика, в област на висше образование: 1. „Педагогически науки“, професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по...“, специалност „Педагогика на обучението по здравни грижи“

В конкурса за „професор“, обявен за нуждите на Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, филиал - Сливен, като кандидат участва доц. Елена Грозева Желева, доктор по педагогика

1. Със заповед № Р-109-324/07.10.2019 г. на Ректора Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по област на висше образование 1. „Педагогически науки“, професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по...“, специалност „Педагогика на обучението по здравни грижи“.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат: доц. д-р Елена Грозева Желева, преподавател в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, филиал - Сливен, катедра „Здравни грижи“.

Представеният от доц. д-р Елена Желева комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна.

Кандидатката е представила списък от общо 85 научни труда, 15 от които са включени в справката за покриване на минималните наукометрични изисквания. Приемат се за рецензиране 74 научни публикации, които са отпечатани след заемане на академичната длъжност „доцент“. Представени са един монографичен труд, 3 самостоятелни учебника и 70 статии на български и чужди езици в научни издания.

Материалите са прецизно систематизирани и са представени за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“.

В представените за рецензиране научни трудове доц. д-р Елена Грозева Желева е самостоятелен автор.

Доц. д-р Елена Желева е приподавател в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, филиал – Сливен. За учебната си заетост кандидатката е представила необходимата справка. Под нейно ръководство успешно са защитили своите трудове шестима докторанти. Доц. Желева е регистрирала 62 участия в научни форуми (24 в България и 38 в чужбина: Москва, Тула, Минск, Словакия, Полша), както и ръководство на 4 национални научноизследователски проекта.

2. Подготовката на кандидатката за длъжността „професор“ се потвърждава от сериозната ѝ професионална ангажираност с наднормативна учебна заетост и компетентното ѝ отношение към работата със студентите, както и от трите самостоятелно изготвени учебника по теоретични и практически аспекти на проблема за специалните сестрински грижи. Научноизследователската ѝ дейност по национални проекти също е потвърждение на професионалните възможности на доц. д-р Желева във връзка с научната област и професионалното направление на конкурса.

Високата ми оценка на научната и научно-приложната дейност на кандидатката е резултат от анализа на научните трудове и установените приноси в теоретичен и практически план.

Ценен труд за педагогиката на обучението по здравни грижи е монографията **„Методика на обучението по здравни грижи“**, с ISBN 978-954-490-647-4, ”ЕКС-ПРЕС” – Габрово; 2019 г., 336 страници. Авторката доказва, че на съвременния етап в обучението по здравни грижи на студенти от регулираните специалности – медицинска сестра, акушерка, рехабилитатор и др., вече не е необходимо самоцелно натрупване на знания, а прилагане на нови образователни форми, които развиват способностите на обучаваните за активно и успешно участие в практически ситуации. Тази тенденция определя и актуалността на интерпретираната проблематика в монографията на доц. Желева.

Въз основа на теоретично осмисляне на спецификата на подготовката на студентите за предстоящата им самостоятелна професионална дейност авторката обосновава онези педагогически фактори, които ще повлияят положително върху усвояването на професионални знания, умения и компетентности от обучаваните се здравни специалисти. Акцент се поставя върху предлаганите лекции,

учебно-практически занятия, клинична практика и преддипломен стаж, провеждани в съответствие с методиката на обучение по здравни грижи във висшето училище.

В първа глава на монографията авторката поставя научните основи на предлаганата методика на обучение. Анализира субектите на обучението по здравни грижи.

С приносен характер във втора глава е предложената методика на обучение по здравни грижи, в която се открояват формите и методите за обучение в професионално направление „Здравни грижи”, както и условията за оптимално реализиране на методиката на обучение по здравни грижи.

Особено ярко практическата стойност на предлаганата методика проличава в трета глава. Вниманието се насочва към изградената педагогическа технология, която стимулира активната позиция на студентите и съдейства за повишаване на техните познавателни и професионални интереси; подпомага формирането на интелектуални умения за самостоятелно решаване на проблеми и мотивира самоусъвършенстването на студентите.

Резултатите от апробирането на технологията доказват, че е създадена качествено нова организация на учебно-възпитателния процес, провеждан във висшето училище, подготвящо бъдещи здравни специалисти. Особено важно е, че тази технология може да бъде използвана в педагогическа практика и на други висши училища, които подготвят медицински сестри, акушерки и други здравни специалисти.

3. Представените изследвания в научните статии и доклади може да се разпределят в няколко тематични блока:

а) Възможности на методиката на обучение по здравни грижи. В този тематичен блок се откроява формиращата функция на методиката на обучение по здравни грижи (№ 1, № 44); активизирането на познавателната активност на студентите във висшето училище (№ 8); формирането на професионални компетентности у бъдещите здравни специалисти (№ 12, №14); оптимално организиране и управляване на учебния процес (№ 15). В статиите авторката застъпва идеята, че чрез предлаганата методика се повишава качеството на обучение по здравни грижи във висшето училище (№ 5, № 30); осигуряват се възможности за проява на творчество и иновации при реализиране на педагогическото взаимодействие (№ 47, № 50); засилва се професионалното партньорство и взаимодействие между преподавателите по здравни грижи и студентите (№ 2, № 7). Методиката допринася и за полагане на качествени здравни грижи за

нуждаещите се пациенти (№ 21, № 27); съдейства за допускане на минимален риск за пациента (№ 24), за облекчаване на промените, свързани с увеличаване на хроничната заболяемост (№ 20).

б) **Педагогическата среда във висшето училище.** В статиите (№10, № 42, № 52, № 56) се поставя акцент върху педагогическата среда като условие и фактор за личностната мотивираност на преподавателя в процеса на обучение, за осъществяване на взаимна познавателна и емоционална активност със студентите и пациентите.

в) **Съвременните дидактически технологии с акцент върху проблемността в подготовката** (№ 17, № 31, № 40, № 63, №67). Авторката подчертава ролята и мястото на съвременните дидактически технологии за организация и управление на самостоятелната работа на студентите, за възможностите им да разрешават проблемни ситуации.

г) **Специфика на обучението за работа с деца и възрастни със специални потребности** (№ 3, (№ 6, (№ 9, № 11, № 13(№ 22, № 34№ 60). Специално внимание доц. Желева обръща на методиката на обучение в условията на взаимодействието между медицински специалисти и деца и възрастни със специални потребности, за полагане на сестрински грижи за деца и възрастни с физически проблеми.

д) **Хуманизацията на обучението на специалистите по здравни грижи** е друг основен проблем в публикациите (№ 58, № 66, № 69). Авторката поставя акцент и върху психолого-дидактическата характеристика на умствения труд на бъдещия професионалист по здравни грижи в условията на университетското образование (№ 32).

е) **Личностно-професионално развитие на преподавателя и на бъдещия специалист по здравни грижи** (№ 19, № 23, № 28, № 38, № 45, № 46).

ж) **Физическото възпитание и спортът и здравословният начин на живот** (№ 16, № 25, № 29, № 39, № 64, № 65). Авторката разглежда спорта като потребност и мотивация за здравословен начин на живот на бъдещите здравни специалисти. Акцент се поставя и върху превенцията за укрепване и съхраняване на здравето, както и на медико-педагогическите аспекти за здравословен начин на живот.

з) **Практическата подготовка на бъдещите специалисти по здравни грижи и адаптацията им в стационара,** Авторката анализира ролята, функциите и ефективността на клиничната практика за оптималната професионална подготовка (№ 54, № 57, № 61). Застъпва идеята, че адаптацията на студентите към условията в лечебното заведение е водеща в планирането, организирането, провеждането, координирането, контролирането на грижите за

нуждаещия се човек (№ 26, № 35, № 37, № 41, № 43, № 49, № 51, № 53, № 55, № 59, № 68). Акцент се поставя и върху проблемите в професионалната подготовка на специалистите по здравни грижи (№ 36).

и) Методиката на научно-приложните изследвания е друг проблем, от който се интересува авторката в публикациите (№ 33, № 70).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Елена Грозева Желева, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Кандидатката в конкурса е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след заемане на академичната длъжност „доцент“. В публикациите има оригинални научни и приложни приноси, като част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени в чужбина. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, тъй като са пряко ориентирани към педагогиката на обучението по здравни грижи.

Постигнатите от доц. д-р Елена Грозева Желева резултати в преподавателската и научноизследователската дейност, напълно съответстват на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“.

След запознаване с представените в конкурса научни трудове и анализиране на значимостта и съдържанието в тях научни и научно-приложни приноси, убедено давам своята положителна оценка и препоръчам на почитаемото Научно жури да изготви доклад-предложение за избор на доц. д-р Елена Грозева Желева на академичната длъжност „професор“ на Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна в област на висше образование 1. „Педагогически науки“, професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по...“, специалност „Педагогика на обучението по здравни грижи“.

05.11.2019 г.
София

Изготвил становището:

/Проф. д-р Росица Пенкова/

